

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

НЕПОЧАТЕНКО ВАЛЕНТИНА ОЛЕКСАНДРІВНА

УДК 330.322:334.716:63

**ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ МЕХАНІЗМИ УПРАВЛІННЯ
ІНВЕСТИЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ ПІДПРИЄМСТВ
АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ**

08.00.04 – економіка та управління підприємствами
(за видами економічної діяльності)

АВТОРЕФЕРАТ

дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата економічних наук

Одеса – 2015

Дисертацією є рукопис.

Робота виконана в Уманському національному університеті садівництва Міністерства аграрної політики та продовольства України

Науковий керівник: кандидат економічних наук, доцент
Бечко Петро Кузьмич,
Уманський національний університет садівництва,
професор кафедри фінансів і кредиту.

Офіційні опоненти: доктор економічних наук, професор
Банєва Ірина Олексіївна,
Миколаївський національний аграрний університет,
професор кафедри управління виробництвом та
інноваційною діяльністю підприємств;

доктор економічних наук, доцент
Крюкова Ірина Олександрівна,
Одеський державний аграрний університет, завідувач
кафедри обліку та аудиту

Захист відбудеться «24» червня 2015 року о 15:00 годині на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 41.088.04. в Одеській національній академії харчових технологій за адресою: 65039, м. Одеса, вул. Канатна, 112, конференц-зала.

З дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Одеської національної академії харчових технологій за адресою: 65039, м. Одеса, вул. Канатна, 112.

Автореферат розісланий «22» травня 2015 р.

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради

І.С. Кайтанський

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Завдання забезпечення країни продовольством має першорядне соціальне й політичне значення, у вирішенні якого особлива роль належить підприємствам агропродовольчої сфери, на яких сильніше всього позначилися негативні наслідки економічних перетворень.

Рівень інвестицій і інвестиційної діяльності впливає на обсяг національного доходу, від його динаміки залежить ефективність функціонування галузевих комплексів і окремих організацій. Інвестиційна діяльність безумовно має галузеві особливості. В агропродовольчій сфері України в цей час масштаби інвестиційної діяльності стрімко скорочуються, що вимагає розробки нових дієвих механізмів її активізації, адаптації до нових умов функціонування суб'єктів агропродовольчої сфери та ефективного управління їх інвестиційними ресурсами, реалізації інвестиційного потенціалу в умовах переходу на інноваційну модель розвитку підприємств агропродовольчої сфери.

Проблеми інвестування у розвиток підприємств аграрного виробництва та харчової промисловості обумовлюють необхідність пошуку альтернативних напрямків раціонального використання ресурсів розвитку аграрної економіки, зокрема активізації економічних інструментів забезпечення інвестиційної привабливості та конкурентоспроможності підприємств агропродовольчої сфери.

Актуальність дослідження механізмів управління та активізації інвестиційних процесів в діяльності підприємств агропродовольчої сфери підкріплюють численні роботи відомих науковців, які займаються проблематикою інвестиційного забезпечення. Серед них відомі вчені: Азаренкова Г.М., Андрійчук В.Г., Алексєєв І., Банєва І.О., Борисова В.А., Дем'яненко М.Я., Малік М.Й., Гришова І.Ю., Крюкова І.О., Чирва О.Г., Шабатура Т.С., Лупенко Ю.О., Красноручий О.О., Кужель В.В., Крюкова І.О., Мохненко А.С., Митяй О.В., Топіха В.І., Наумов О.Б., В.В.Лагодієнко, Пасхавер Б.Й., Саблук П.Т., Стоянова-Коваль С.С., Ткач В.В., Чупіс А.В., Чирва О.Г., Єрмошкіна О.В., Хома І.Б., Худолій Л.М. та інші.

Проте, незважаючи на значну кількість наукових праць з проблем інвестування, руху матеріальних ресурсів та інвестиційних потоків підприємств агропродовольчої сфери, недостатньо вивченими та досить важливими залишаються питання формування організаційно-економічних механізмів управління інвестиційними процесами підприємств агропродовольчої сфери, зниження ризиків інвестиційної діяльності, оцінки інвестиційної ємкості та нарощення інвестиційно-інноваційного потенціалу.

Актуальність, теоретичне і практичне значення та недостатня розробленість означених проблем зумовили вибір теми та постановку завдань дослідження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційна робота виконана відповідно до комплексної науково-дослідної

роботи факультету економіки і підприємництва Уманського національного університету садівництва за темами «Організаційно-економічний механізм функціонування підприємницьких структур, систем ціноутворення, фінансово-кредитних відносин, страхування» (0108U004173), та «Стратегія економічного розвитку агропромислового комплексу України: трансформація пріоритетів та механізмів їх реалізації» (0112U000596). Внесок автора полягає у розробці рекомендацій з формування організаційно-економічних механізмів управління інвестиційними процесами підприємств агропродовольчої сфери. До звіту за цією темою включено обґрунтування доцільності розвитку економічних механізмів управління інвестиційними процесами підприємств агропродовольчої сфери.

Мета і завдання дослідження. Метою дисертаційного дослідження є розробка теоретико-методичних засад та практичних рекомендацій з формування організаційно-економічних механізмів управління інвестиційними процесами, які забезпечують реалізацію потенціалу розвитку підприємств агропродовольчої сфери.

Реалізація мети дисертаційної роботи обумовила наступні завдання дослідження:

- дослідити теоретичні аспекти теми та визначити взаємозв'язок основних економічних категорій та дефініцій, що формують їх результативність в сучасних умовах;

- розробити концепцію інвестиційної безпеки підприємств як фактору активізації інвестиційних процесів агропродовольчої сфери;

- удосконалити методичний підхід до оцінки інвестиційної привабливості підприємств агропродовольчої сфери;

- обґрунтувати методичний інструментарій управління інвестиційними процесами підприємств агропродовольчої сфери;

- розробити модель оцінки інвестиційного потенціалу підприємств агропродовольчої сфери;

- розвинути механізми залучення зовнішніх інвестиційних потоків підприємств агропродовольчої сфери;

- розробити організаційно-економічний механізм управління інвестиційними процесами підприємств агропродовольчої сфери.

Об'єктом дослідження є процеси інвестування у розвиток підприємств агропродовольчої сфери.

Предметом дослідження є сукупність теоретико-методичних засад та практичних аспектів формування організаційно-економічних механізмів управління інвестиційними процесами підприємств агропродовольчої сфери.

Методи дослідження. Теоретичною та методологічною основою наукового дослідження стали базові положення економічної теорії та економіки підприємств, наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених-економістів з проблем теорії й практики управління інвестиційними процесами суб'єктів в агропродовольчій сфері.

При написанні дисертаційної роботи використовувалися наступні наукові методи та прийоми: абстрактно-логічний та діалектичний (при конкретизації й

поглибленні теоретичних положень та обґрунтуванні висновків); розрахунково-конструктивний, потоковий, балансовий та порівняльний, SWOT-аналіз (при дослідженні та аналізі динаміки забезпеченості підприємств інвестиційними ресурсами); монографічний (при дослідженні особливостей формування та використання інвестиційних потоків та інвестиційної ємності підприємств агропродовольчої сфери).

Інформаційну базу дослідження становили закони та нормативні акти України, наукові та аналітичні роботи за проблематикою дослідження, статистичні та аналітичні матеріали Державної служби статистики України, річні звіти молокопереробних підприємств, особисті розрахунки автора. Обробка даних здійснювалася за допомогою сучасних інформаційних технологій.

Наукова новизна одержаних результатів дисертаційного дослідження полягає в обґрунтуванні теоретико-методичних засад і розробці практичних рекомендацій з формування організаційно-економічних механізмів управління інвестиційними процесами підприємств агропродовольчої сфери. Наукова новизна найважливіших результатів дослідження полягає у наступному:

вперше:

- запропоновано організаційно-економічний механізм управління інвестиційними процесами підприємств агропродовольчої сфери, що включає систему науково-методичних підходів, заснованих на органічному поєднанні і ефективній комбінації ресурсної і потокової концепцій до управління інвестиціями з урахуванням економічних ризиків та дозволяє адаптувати інструменти інвестиційної діяльності суб'єктів до стратегічних критеріїв розвитку агропродовольчої сфери з метою реалізації інвестиційної ємності вітчизняних підприємств та нарощення їх інвестиційного потенціалу;

удосконалено:

- методичний підхід до оцінки інвестиційної привабливості підприємств агропродовольчої сфери на основі діагностики їх інвестиційної ємності, що на відміну від існуючих, ґрунтується на використанні доступних джерел інформації (форми статистичної, фінансової та бухгалтерської звітності) та відповідному математичному апараті;

- алгоритм оцінки ринкової вартості бізнесу суб'єктів агропродовольчої сфери на основі використання комбінованого підходу, що є основою для обчислення ретроспективних, поточних і прогнозних даних комплексного показнику ринкової вартості бізнесу реципієнта, необхідних для розрахунку рівня його інвестиційної безпеки в умовах структурних трансформацій галузі;

- методичний інструментарій управління інвестиційними процесами підприємств агропродовольчої сфери, що дозволяє із застосуванням експертного і матричного підходів отримати індекси інвестиційної активності, які виконують роль оціночних показників інвестиційної привабливості та інвестиційного клімату для сукупності підприємств агропродовольчої сфери;

дістали подальшого розвитку:

- понятійно-термінологічний апарат дослідження у частині уточнення дефініції «інвестиційна ємність підприємств агропродовольчої сфери», що

відображає специфіку агропродовольчого виробництва, представляє собою структурну сукупність елементів, які в результаті взаємодії визначають її зміст і процес реалізації інвестиційного проекту шляхом нарощення потенціалу (компетенцій), створення позитивного інвестиційного клімату та нарощення ринкової вартості бізнесу, як головного фактору забезпечення інвестиційної безпеки підприємства;

- концептуальний підхід щодо забезпечення інвестиційної безпеки підприємств як фактору активізації інвестиційних процесів агропродовольчої сфери, що відображає здатність підприємств агропродовольчої сфери до мінімізації ризиків в процесі сталого розвитку та реалізації інвестиційного потенціалу в стратегічній перспективі.

- механізми залучення зовнішніх інвестиційних потоків підприємств агропродовольчої сфери, що ґрунтуються на розроблених методичних підходах та передбачають забезпечення відповідного рівня захисту економічних інтересів інвестора, що є ключовою умовою для прийняття інвестиційних рішень щодо до потенційного об'єкту інвестування.

Практичне значення отриманих результатів полягає в розробці науково обґрунтованих та методично завершених рекомендацій, які можуть бути використані в діяльності підприємств агропродовольчої сфери при стратегічному плануванні діяльності, в діяльності органів влади різних рівнів при розробці галузевих й регіональних стратегічних планів і програм соціально-економічного розвитку. Впровадження пропозицій і рекомендацій щодо удосконалення організаційно-економічних механізмів управління інвестиційними процесами підприємств агропродовольчої сфери..

Результати дослідження, висновки та рекомендації, що містяться у дисертаційній роботі, схвалені та використовуються у практичній діяльності: Департаменту агропромислового розвитку Одеської обласної державної адміністрації (довідка № 136/07-17-92/7-14 від 21.05.2014р.); ТОВ «Одеський коньячний завод» м. Одеси (довідка № 156/2-14 від 17.09.2014р.); ПрАТ ВО «Одеський консервний завод» (довідка №192 від 24.04.2014р.).

Результати дисертаційного дослідження використовуються в навчальному процесі Уманського національного університету садівництва при розробці навчально-методичних комплексів і викладанні дисциплін «Інноваційний менеджмент», «Економіка аграрного виробництва», «Економіка та організація інноваційної діяльності» (довідка №20-06/889 від 30.09.2014р.).

Особистий внесок здобувача. Дисертаційна робота є самостійно виконаним науковим дослідженням. Всі висновки та рекомендації, що виносяться на захист, отримані автором особисто. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, у дисертації використані лише ті положення, що є результатом особистих досліджень здобувача.

Апробація результатів дослідження. Принципові положення та результати виконаного наукового дослідження були оприлюднені та обговорені на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, серед яких найбільш важливими були:

V Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Сучасний соціокультурний простір 2008» (Київ, 2008р.); III Міжнародна науково-практична конференція «Аспекти стабільного розвитку економіки в умовах ринкових відносин» (Умань, 2009р.); Міжнародна науково-практична конференція молодих вчених «Розвиток аграрного виробництва в умовах світової фінансово-економічної кризи» (Київ, 2009); V Міжнародна науково-практична конференція «Аспекти стабільного розвитку економіки в умовах ринкових відносин» (Умань, 2011р.); VI Міжнародна науково-практична конференція «Аспекти стабільного розвитку економіки в умовах ринкових відносин» (Умань, 2012р.); Міжнародна науково-практична конференція «Розвиток механізмів функціонування економіки та фінансово-кредитного сектору в умовах євро інтеграційних процесів» (Сімферополь, 2012р.); Міжнародна науково-практична конференція «Економічний розвиток: теорія, методологія, управління» (Київ, 2013р.).

Наукові публікації. Теоретичні і практичні результати дисертаційного дослідження, висновки і пропозиції автора відображено у 16 публікаціях, в т.ч. у 7 статтях у наукових фахових виданнях (4 у співавторстві). Загальний обсяг публікацій – 5,0 ум. друк. арк., з яких особисто автору належать 3,9 ум. друк. арк.

Структура і зміст дисертації. Дисертація складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел. Загальний обсяг дисертації становить 173 сторінки, в тому числі 152 сторінки основного тексту. Робота містить 19 таблиць, 15 рисунків, список використаних джерел з 175 найменувань на 21 сторінці.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ДИСЕРТАЦІЙНОЇ РОБОТИ

У першому розділі «**Теоретичні засади управління інвестиційними процесами підприємств агропродовольчої сфери**» досліджено: економічну сутність і наукові контури формування інвестиційної ємності підприємств агропродовольчої сфери; організаційно-економічні засади управління інвестиційними потоками підприємств; наукові підходи щодо окреслення економічних меж реалізації інвестиційного потенціалу та методики визначення інвестиційної безпеки в контексті захищеності бізнес-інтересів підприємств агропродовольчої сфери, сформовано методичний інструментарій діагностики інвестиційної ємності та інвестиційної безпеки підприємств в сучасних умовах господарювання.

Встановлено, що із зміною сучасних ринків в процесі світових трансформацій, відбувається еволюція наукової думки в науковій літературі і все більше дослідників схиляється до потокових підходів побудови методологічного і концептуального інструментарію детермінант сучасних економічних процесів. Доведено, що інвестиційна ємність та інвестиційний потенціал є взаємообумовленими категоріями, оскільки поняття інвестиційної ємності свідчить про спроможність суб'єкта реалізовувати інвестиційні проекти, а поняття інвестиційного потенціалу відображає наявний обсяг

інвестиційних потоків, необхідних для реалізації інвестиційного проекту, тому саме інвестиційний потенціал виступає першоосновою інвестиційної ємності країни, галузі та регіону.

Запропоновано розглядати *інвестиційну ємність* як економічну категорію, що представляє собою структурну сукупність елементів, які в результаті взаємодії визначають її зміст і представляють процес реалізації інвестиційного проекту шляхом нарощення потенціалу (можливостей), створення позитивного інвестиційного клімату та нарощення ринкової вартості бізнесу, як головного фактору забезпечення інвестиційної безпеки підприємства (рис. 1).

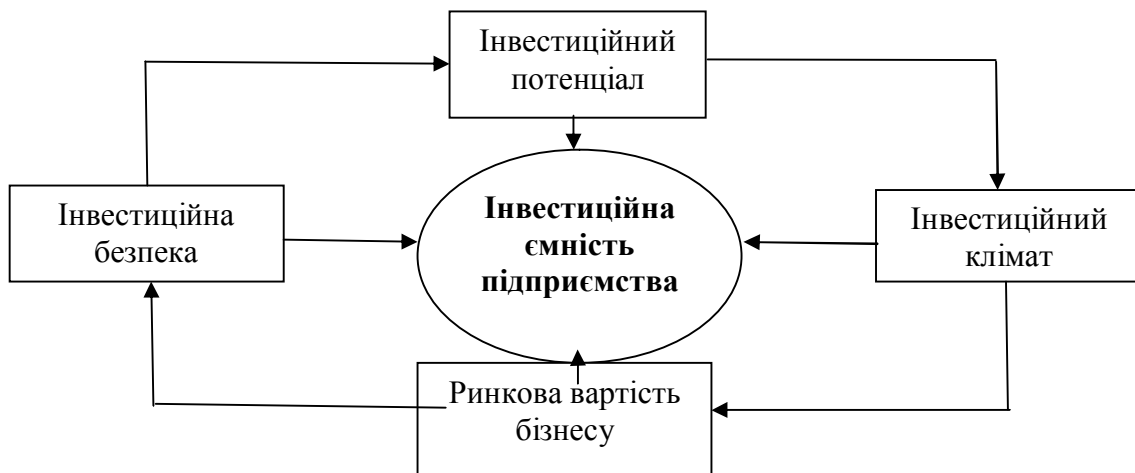


Рис. 1. Структурний склад економічної категорії "інвестиційна ємність"

Економічні фактори виступають фундаментом для розвитку всіх сфер національної економіки країни і формують простір для розподілу ресурсів на всіх її прошарках, тоді як соціальні визначають вирішальні передумови економічного функціонування підприємств в конкретному соціумі. Одночасно, політичні та геополітичні фактори, з одного боку, встановлюють ділове оточення країни та перспективу одержання головних ресурсів для підприємств, їх оптимальне функціонування та фінансову стабільність розвитку галузі, а з іншого боку, демонструють нестабільність нормативно-правових положень економічної діяльності та політичних процесів, а також заполітизованість влади, що несе негативну дію на ефективність реалізації стратегічних програм розвитку підприємств агропродовольчої сфери та національної економіки.

На підставі уточнення категоріально-понятійного апарату сформульована робоча гіпотеза дослідження, яка стверджує, що в умовах нестабільності середовища, глобалізації економіки та структурних трансформацій національної економіки, управління інвестиційними процесами на підприємствах агропродовольчої сфери має здійснюватися на принципах багатомірності, комплексності, адаптивності, доцільності, окупності та економічного захисту бізнес-інтересів інвесторів за етапами життєвого циклу інвестиційного проекту із застосуванням відповідного інструментарію та реалізації організаційно-економічних механізмів їх управління.

В контексті погіршення інвестиційного клімату розкрито економічну сутність інвестиційної безпеки, яке у вітчизняній економічній науці є відносно новим поняттям. В умовах перманентних кризових ринкових перетворень та структурної деформації агропродовольчої сфери, підприємства потребують захисту своїх бізнес-інтересів, що повинно відбуватися як за рахунок держави, так і за рахунок власних можливостей та резервів. Активізувати інвестиційні процеси підприємств агропродовольчої сфери та надати їм спрямованого вектору нарощення інвестиційних ресурсів можливо лише за умови удосконалення внутрішніх механізмів мінімізації ризиків інвестиційної діяльності та концептуальної системи інвестиційної безпеки. Оскільки здійснення інвестиційної діяльності об'єктивно пов'язане з ризиками, високий рівень яких притаманний інвестиційним проектам з тривалим терміном реалізації, тому як існування сукупності факторів, що впливають на кінцеві інвестиційні результати, змінюються під дією часового фактору, то невід'ємним елементом нарощення інвестиційної ємності суб'єкта господарювання є забезпечення його інвестиційної безпеки.

Обґрунтовано, що інвестиційна безпека як складова економічної безпеки представляє процес забезпечення такого інвестиційного захисту, за якого економіка агропродовольчої сфери придатна в умовах дії внутрішніх і зовнішніх загроз підтримувати та зберігати достатній рівень інвестиційних ресурсів, що є неодмінним для забезпечення стабільного соціально-економічного розвитку галузі, підвищення конкурентоспроможності національної економіки та добробуту населення. В цьому сенсі інвестиційна безпека, з одного боку, розкриває досягнутий рівень споживання інвестиційних ресурсів в агропродовольчій сфері, а з іншого – характеризує напрями їх ефективного використання суб'єктами інвестиційних процесів

Дослідження факторів формування інвестиційного клімату на активізацію інвестиційних процесів на прикладі підприємств агропродовольчої сфери Одеського регіону дозволило визначити їх причинно-наслідкові зв'язки та удосконалити методику їх оцінювання. Отримані оцінки дозволили інтерпретувати силу впливу факторів на активізацію інвестиційних процесів та сформулювати перелік вимог, критеріїв і принципів побудови інструментів інформаційно-аналітичної системи прийняття інвестиційних рішень.

Узагальнено дієві напрями по залученню інвестиційних потоків на макрорівні, що ґрунтуються на підході, згідно з яким у підсумку повинні бути отримані такі основні результати: формування позитивного іміджу об'єкту інвестування (держава, регіон, галузь економіки) шляхом підготовки, передачі та розповсюдження інформації серед потенціальних інвесторів щодо стану і можливостей ділового середовища в південному регіоні України та в Одеській області; розпочати процес генерації інвестицій (пошук інвестора, підготовка і обґрунтування інвестиційних пропозицій) та практичну роботу по залученню інвестицій в пріоритетні галузі економіки області; підтримці поточного інвестиційного процесу і політики захисту інвестицій шляхом координації дій, що здійснюються при підготовці й реалізації інвестиційних проектів, моніторингу виконання проектів.

Окреслено ряд факторів, що перешкоджають розкриттю інвестиційного потенціалу підприємств агропродовольчої сфери і продукують виникнення інвестиційних ризиків, характеризують відставання розвитку інвестиційної діяльності України від країн-лідерів та формують критерії належного інвестиційного захисту (рис. 2).



Рис. 2. Фактори, що перешкоджають розкриттю інвестиційного потенціалу суб'єктів агропродовольчої сфери України

У другому розділі «Оцінка інвестиційної ємності підприємств агропродовольчої сфери» визначено особливості функціонування інвестиційних потоків в агропродовольчій сфері та економічні умови формування інвестиційного клімату, досліджено стан інвестиційного забезпечення розвитку підприємств, обґрунтовано модель оцінки інвестиційного потенціалу підприємств агропродовольчої сфери Одеської області та розроблено організаційно-економічний механізм інвестиційної безпеки підприємств агропродовольчої сфери Одеської області.

За результати проведеного аналізу в 2014 із сільського, лісового і рибного господарств та агропродовольчої сфери України було виведено понад \$ 245 млн прямих іноземних інвестицій, що становить близько 29% від загального їх обсягу. Даний процес триває й в теперішній час ускладнюється, в тому числі і проблемами низької окупності інвестиційних потоків, спрямованих в агропродовольчу сферу через інфляційні та валютні ризики, незадовільний стан банківської системи, непрозорим нормативно-правовим полем тощо. Відзначається, що зменшення обсягу інвестицій відбувалося не тільки в агропродовольчій сфері, загальні темпи їх скорочення в економіці держави були дещо нижчими у відсотковому значенні (близько 21%), однак частка агросектору в загальній структурі іноземних інвестицій скоротилася на 0,1

пункт до 1,3%. Найбільшим зовнішнім інвестором вітчизняних підприємств агропродовольчої сфери традиційно виступав Кіпр з \$ 224, 200 млн. Обсяг інвестицій звідси протягом останнього року скоротився на 40%. Також істотно скоротили свої частки США, які вивели \$ 18,7 млн і Віргінські острови — \$ 13,3 млн. Незважаючи на це інтерес до вітчизняних підприємств агропродовольчої сфери проявили Китай, який подвоїв обсяг своїх інвестицій (\$ 2,4 млн), Туреччина (\$ 1,8 млн або 35%) та Ізраїль (\$ 1,8 млн або 235,9%). Отже, проведений аналіз інвестиційного потенціалу агропродовольчої сфери свідчить про низький рівень поточної конкурентоспроможності суб'єктів галузі при високих можливостях реалізації інвестиційних можливостей та інвестиційної ємності агропродовольчої сфери в умовах підвищення рівня інвестиційної безпеки.

За 2012 рік підприємствами та організаціями області за рахунок усіх джерел фінансування освоєно 13,23 млрд. грн. капітальних інвестицій, що більше на 3,27 млрд. грн. ніж в 2011 році (9,96 млрд. грн.). У зазначеному періоді Одеська область за обсягами капітальних інвестицій посіла 7 місце серед регіонів України. Найвагомішу частку капітальних інвестицій (99,0% загального обсягу) спрямовано в матеріальні активи, з яких в інженерні споруди – 48,9% усіх інвестицій, у житлові будівлі – 17,3% та 10,1% у нежитлові будівлі. Інвестиції в придбання машин і обладнання, інвентарю та транспортних засобів склали 20,3% загального обсягу капітальних інвестицій, інші матеріальні активи – 2,4%. Найбільшу частку капітальних інвестицій (39,6%) освоєно підприємствами промислових видів діяльності, обсяги яких порівняно з 2011 р. зросли у 3,9 рази. При цьому 85,6% коштів, спрямованих у розвиток промисловості, освоєно підприємствами з виробництва та розподілення електроенергії, газу та води, 14,4% – переробної промисловості. Заборгованість українських підприємств агропродовольчої сфери за кредитами та позиками, торговими кредитами та іншими зобов'язаннями (боргові інструменти) перед прямими іноземними інвесторами на 31 грудня 2012 р. становила 214,1 млн. дол. Загальний обсяг прямих іноземних інвестицій (акціонерний капітал та боргові інструменти) на 31 грудня 2012 р. становив 1843,6 млн. дол.

В процесі аналізу виявлено, що Одеський регіон займає 7 місце (після м. Київ, Дніпропетровської, Київської, Харківської, Запорізької та Львівської областей) серед областей та міст України за обсягом залучених прямих іноземних інвестицій на душу населення. Обсяг прямих іноземних інвестицій на одну особу населення Одеського регіону на 1 жовтня 2013 року становить 458,3 дол. США.

Досягнуті темпи інвестиційного зростання не є достатніми для повноцінного використання ресурсного потенціалу області, розв'язання стратегічних завдань соціально-економічного розвитку та позиціонування на ринку вітчизняних та зарубіжних капіталів. Диспропорції в територіальному розподілі інвестицій призводять до нерівномірного соціально-економічного розвитку районів та територій Одеської області. Певні ресурсні та інфраструктурні можливості регіону створюють потенційні умови для

залучення інвестицій, але, звичайно за виконання низки умов, головними з яких є створення сприятливого інвестиційного клімату.

Дефіцит достатніх обсягів вільних фінансових ресурсів та недостатній рівень внутрішніх заощаджень роблять неможливим динамічний розвиток економіки виключно на основі внутрішніх інвестиційних ресурсів. Таким чином, збільшення обсягів інвестицій, необхідних для забезпечення сталого розвитку агропродовольчої сфери Одеської області, їх залучення в реальний сектор економіки та підвищення таким чином рівня життя й соціального захисту громадян, що проживають на території області, задоволення їх потреб є актуальним та таким, що потребує своєчасного вирішення в складних економічних умовах.

Модель оцінки інвестиційного потенціалу підприємства агропродовольчої сфери наглядно продемонструємо за допомогою рисунку 3.

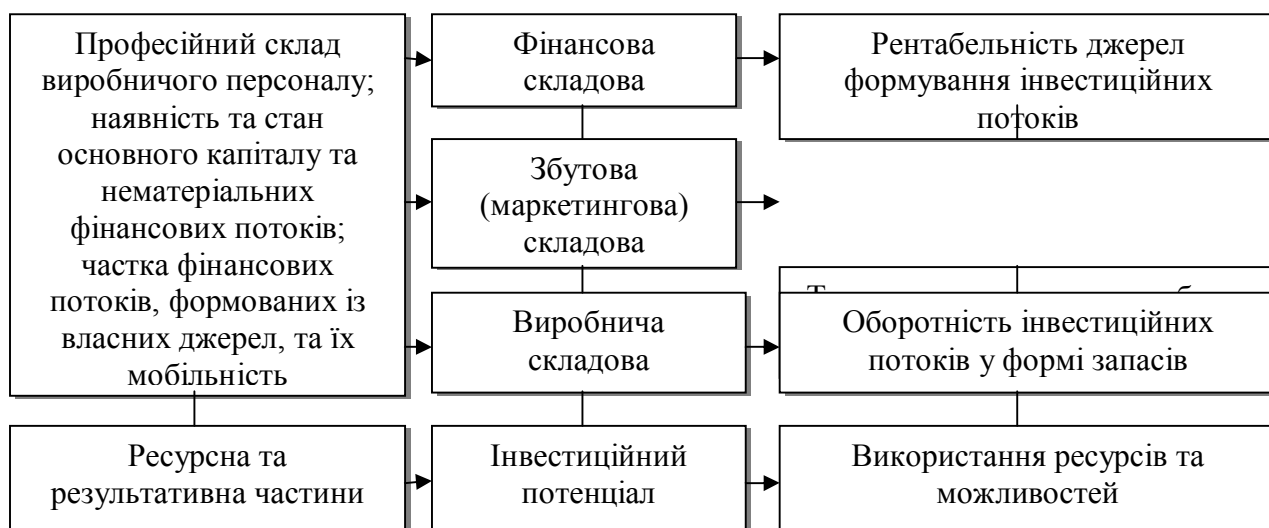


Рис.3. Модель інвестиційного потенціалу підприємства агропродовольчої сфери за видовими складовими

Запропоновано проводити оцінку інвестиційного потенціалу підприємств агропродовольчої сфери за критеріями виробничої складової, що виражається в першу чергу через показник темпу зростання обсягу валового фінансового потоку; за критеріями збутової (маркетингової) складової – через показник ділової активності, а саме показник оборотності інвестиційних потоків у формі запасів; за критеріями фінансової складової – через показники рентабельності інвестиційних потоків, сформованих із власних джерел підприємства. Показники ресурсної частини у всяких інтерпретаціях діагностують підприємство за наявними можливостями реалізації інвестиційного проекту в порівнянні з іншими аналогічними підприємствами, тоді як показники результативної частини діагностують підприємство агропродовольчої сфери за його прихованими можливостями реалізації інвестиційного проекту.

У третьому розділі «Механізми управління інвестиційними процесами підприємств агропродовольчої сфери» обґрунтовано рекомендації з удосконалення методичних підходів до управління

ефективністю інвестиційних потоків підприємств, запропоновано інструменти нарощення ринкової вартості бізнесу, як фактору забезпечення інвестиційної безпеки підприємств агропродовольчої сфери, розроблено механізми подолання економічних ризиків в системі управління інвестиційними процесами та обґрунтовано необхідність та дієвість державної інвестиційної політики щодо підприємств з метою залучення зовнішніх інвестиційних потоків в агропродовольчу сферу.

Визначено рівень інвестиційної безпеки підприємства-реципієнта на основі обчислення ретроспективних, поточних і прогнозних даних комплексного показнику ринкової вартості бізнесу реципієнта - коефіцієнту рівня інвестиційної безпеки підприємства-реципієнта.

Якщо підприємство-реципієнт за дослідний період скоротило свої можливості, то отримане значення коефіцієнта рівня його розвитку буде негативним. В даному випадку перевага віддається потоковому підходу, а саме моделі нарощення ринкової вартості фінансових потоків.

Якщо, підприємство-реципієнт характеризується стабільним економічним розвитком та спроможністю генерувати в перспективі грошові потоки за умови отримання за дослідний період позитивного значення коефіцієнта рівня розвитку, то у цьому випадку при оцінці ринкової вартості бізнесу реципієнта доцільним є використання моделі дисконтування грошових потоків.

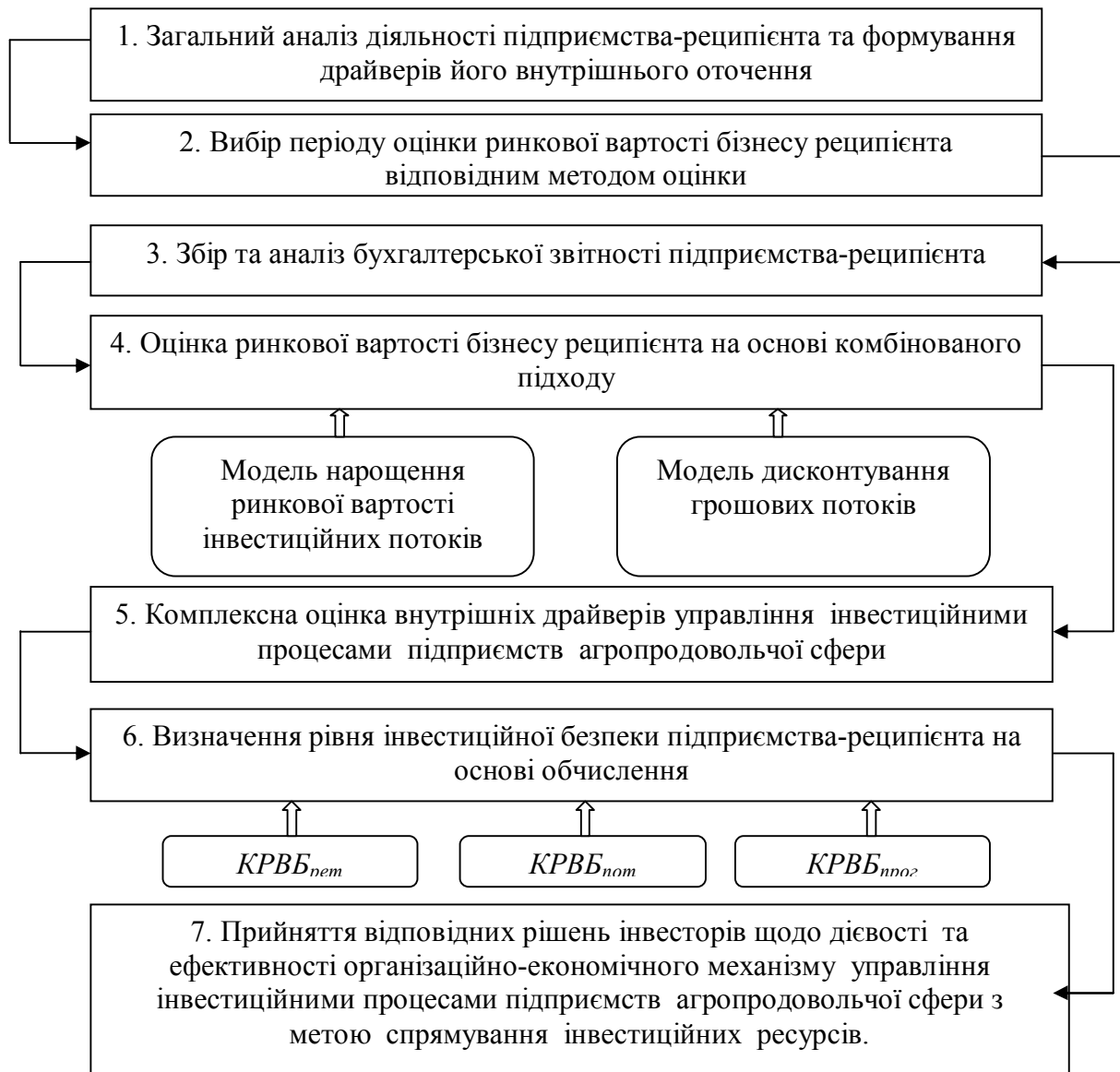
Використання запропонованої комбінації методичних підходів, що організаційно та економічно доповнюють один одного, дасть можливість потенційному інвестору отримати оцінку рівня інвестиційної безпеки реципієнта на основі обчислення ретроспективних, поточних і прогнозних даних комплексного показнику ринкової вартості потенційного бізнесу, що є головною і необхідною умовою для прийняття відповідних рішень інвестора щодо спрямування інвестиційних потоків до потенційний об'єкту інвестування.

Для об'єктивної оцінки інвестиційної безпеки підприємства-реципієнта, передусім, потрібна інформація про його "платоспроможність", як динамічної властивості сталості руху інвестиційних потоків, яким притаманний темп, вимір, швидкість, прояв співрозмірностей базового та поточного фінансового стану, та інформація про "стійкість" підприємства, як динамічного процесу, що відображає сталість його прояву в часі. Тому доведено, що саме показник ринкової вартості бізнесу здатен задовольнити вимоги інвестора щодо оцінки інвестиційної безпеки підприємства-реципієнта, оскільки:

- є фундаментальною комплексною фінансово-економічною рекомендацією, що адекватно виражає ефективність діяльності підприємств, їхній сучасний розвиток та передбачувані перспективи діяльності;
- залежить від фінансової стійкості та платоспроможності підприємства, а отже виникнення стану інвестиційної небезпеки

Обґрунтовано, що базові моделі оцінки ринкової вартості підприємства не можуть бути використані інвесторами при виборі суб'єкт агропродовольчої сфери як потенційного об'єкту інвестування, оскільки носять орієнтовний, або, навіть, імовірнісний характер, адже не відповідають етапу сучасного економічного розвитку України, тому в сучасних умовах фінансового

забезпечення когнітивного розвитку галузі агропродовольчої сфери втрачають свою економічну адекватність та коректність.



Примітка: $KPBB_{nom}$ – комплексний показник оцінки внутрішніх драйверів формування ринкової вартості бізнесу реципієнта за поточний період; $KPBB_{ret}$ – комплексний показник оцінки внутрішніх драйверів формування ринкової вартості бізнесу реципієнта за ретроспективний період; $KPBB_{prog}$ – комплексний показник оцінки внутрішніх драйверів формування ринкової вартості бізнесу реципієнта на перспективу.

Рис. 4. Методика оцінки ринкової вартості бізнесу суб'єкту агропродовольчої сфери з метою реалізації організаційно-економічного механізму управління інвестиційними процесами підприємств агропродовольчої сфери

Запропонована методика з метою реалізації організаційно-економічного механізму управління інвестиційними процесами підприємств агропродовольчої сфери включає використання комбінованого підходу, до складу якого входить модель дисконтування грошових потоків та модель

нарощення ринкової вартості фінансових потоків, що базується на дохідному та потоковому підходах, та сприятиме активізації інвестиційних процесів та удосконаленню методів їх управління на підприємствах агропродовольчої сфери за допомогою активізації інструментів залучення інвестицій.

Використання комбінованого методу в управлінні інвестиційними процесами підприємств агропродовольчої сфери, що ґрунтується на використанні моделі дисконтування вільних грошових потоків та моделі формування ринкової вартості фінансових потоків, є найбільш ефективним при проведенні оцінки ринкової вартості бізнесу реципієнта, оскільки:

- за допомогою використання доходного підходу інвестор і реципієнт здатні розрахувати мінімальний рівень ринкової вартості підприємства, що дає можливість реінвестувати реципієнтом витрачені грошові кошти в разі виникнення не вигідних умов;

- за допомогою використання потокового підходу виникає можливість спрогнозувати ринкову вартість підприємства-реципієнта на перспективу з урахуванням специфіки функціонування агропродовольчої сфери.

Доведено, що шляхом інтегрування результатів оцінки ринкової вартості бізнесу реципієнта, який ґрунтується на використанні комбінованого підходу, а саме моделі нарощення ринкової вартості інвестиційних потоків та моделі дисконтування грошових потоків, можна отримати комплексний показник, що характеризує інвестиційну ємність підприємств агропродовольчої сфери, ефективність залучення інвестиційних потоків та інвестиційний потенціал, дієвість організаційно-економічного механізму управління інвестиційними процесами підприємств агропродовольчої сфери.

До організаційно-економічних інструментів вдосконалення управління інвестиційною діяльністю підприємств агропродовольчої сфери, в першу чергу, відносять: державні цільові програми підтримки галузі; запровадження механізмів державно-приватного партнерства та підтримка кластерних ініціатив; інвестиційні фонди; державні агентства із залучення інвестицій; концесійні угоди; впровадження спеціальних майданчиків та пілотних проектів для забудови інвесторами; венчурні інструменти тощо.

ВИСНОВКИ

У дисертаційній роботі здійснено теоретичне узагальнення і запропоноване нове вирішення важливого наукового і практичного завдання формування організаційно-економічних механізмів управління інвестиційними процесами підприємств агропродовольчої сфери. Отримані наукові результати дають можливість зробити наступні висновки теоретичного, методичного та прикладного характеру:

1. Формування інвестиційної ємності та інвестиційного потенціалу як економічних категорій досліджено в контексті розвитку агропродовольчої сфери та визначено їх взаємообумовленість, комплексність та різноплановість, оскільки поняття інвестиційної ємності свідчить про спроможність суб'єкта агропродовольчої сфери реалізовувати інвестиційні проекти, а поняття інвестиційного потенціалу відображає наявний обсяг інвестиційних потоків, що

спрямовано в агропродовольчу сферу та є необхідним для реалізації інвестиційного проекту, тому саме інвестиційний потенціал виступає першоосновою інвестиційної ємності країни, галузі та регіону.

2. Управління інвестиційними процесами підприємств агропродовольчої сфери залежить від привабливого інвестиційного клімату галузі, що сприятиме прийняттю позитивних рішень інвесторів, щодо спрямування інвестиційних потоків до підприємств агропродовольчої сфери. Разом з цим, нарощення ємності та інвестиційного клімату країни, галузі, регіону залежить від об'єктивних умов діяльності та перспектив інвестиційного розвитку окремого підприємства, інвестиційну привабливість якого окреслено сукупністю кількісних та якісних ознак, що є основою для прийняття рішення про доцільність залучення інвестиційних потоків, необхідних для реалізації інвестиційної діяльності підприємств агропродовольчої сфери.

3. Головним критерієм у виборі напрямку реалізації інвестиційних проектів в агропродовольчій сфері вважається окупність інвестицій та нарощення ринкової вартості бізнесу, адже для інвестора корисність бізнесу окреслюється його спроможністю в довгостроковій перспективі задовольнити свої вимоги в отриманні стабільно високих доходах. Оскільки здійснення інвестиційної діяльності об'єктивно пов'язане з ризиками, високий рівень яких притаманний інвестиційним проектам з тривалим терміном реалізації, тому існування сукупності факторів, що впливають на кінцеві інвестиційні результати, змінюються під дією часового фактору та є невід'ємним елементом нарощення інвестиційної ємності суб'єкта агропродовольчої сфери і забезпечення його інвестиційної безпеки.

4. Обґрунтовано, що інвестиційна ємність підприємств агропродовольчої сфери, як економічна категорія, представляє собою структурну сукупність елементів, які в результаті взаємодії визначають її зміст і представляють процес реалізації інвестиційної діяльності підприємства шляхом нарощення рецесивного потенціалу (можливостей), створення привабливого інвестиційного клімату, забезпечення інвестиційної безпеки та максимізації ринкової вартості бізнесу в агропродовольчій сфері.

5. Розроблена двоетапна методика діагностики інвестиційної ємності підприємств агропродовольчої сфери, згідно якої на першому етапі наводиться методика оцінки інвестиційного потенціалу підприємства на основі розрахунку інтегрального показника його ресурсної та результативної частини, співставлення значень яких дає можливість шляхом використання бального методу оцінити інвестиційну привабливість підприємств та інвестиційний клімат галузі. Методичний інструментарій другого етапу передбачає використання факторного методу, на основі якого аналізуються зміни обсягу чистого фінансового потоку, як одної із складових ринкової вартості підприємства, що логічно доповнює методичний інструментарій оцінки інвестиційного потенціалу підприємства та привабливості його інвестиційного клімату і завершує діагностику інвестиційної ємності підприємств агропродовольчої сфери.

6. Активізація міжнародних інвестиційних процесів та спрямування інвестицій в агропродовольчу сферу України можливе лише за умови

удосконалення існуючого механізму залучення іноземних інвестиційних потоків, шляхом створення привабливого інвестиційного клімату, як сукупності економічних, правових, політичних та соціальних умов, покликаних забезпечити співробітництво українських та іноземних інвесторів шляхом забезпечення захисту інвестора від де стабілізаційного впливу інвестиційних та геополітичних ризиків, поширенням доступу до інформації про український інвестиційний ринок та забезпеченням однакових економічних перспектив для іноземних та вітчизняних інвесторів.

7. На основі використання комбінованого підходу розглянуто алгоритм методики оцінки ринкової вартості бізнесу підприємств агропродовольчої сфери з метою реалізації організаційно-економічного механізму управління інвестиційними процесами підприємств агропродовольчої сфери. За даною, методикою шляхом використання моделі нарощення ринкової вартості інвестиційних потоків та моделі дисконтування грошових потоків, розраховується комплексний показник, що відповідає певним критеріям прийняття відповідних рішень інвесторів щодо дієвості та ефективності організаційно-економічного механізму управління інвестиційними процесами підприємств агропродовольчої сфери з метою спрямування інвестиційних ресурсів. Отриманий результат є основою для обчислення ретроспективних, поточних і прогнозних даних комплексного показнику ринкової вартості бізнесу реципієнта, необхідних для розрахунку рівня його інвестиційної безпеки, що є ключовою умовою для прийняття відповідних рішень інвестором щодо впровадження інвестиційних потоків в потенційний об'єкт інвестування.

8. В умовах перманентних кризових ринкових перетворень та структурної деформації агропродовольчої сфери, підприємства потребують захисту своїх бізнес-інтересів, що повинно відбуватися як за рахунок держави, так і за рахунок власних можливостей та резервів. Активізувати інвестиційні процеси підприємств агропродовольчої сфери та надати їм спрямованого вектору нарощення інвестиційних ресурсів можливо лише за умови удосконалення внутрішніх механізмів мінімізації ризиків інвестиційної діяльності та концептуальної системи інвестиційної безпеки. Представлено концептуальний підхід щодо забезпечення інвестиційної безпеки підприємств як фактору активізації інвестиційних процесів агропродовольчої сфери, що відображає здатність підприємств агропродовольчої сфери до мінімізації ризиків в процесі сталого розвитку та реалізації інвестиційного потенціалу в стратегічній перспективі. В цьому сенсі інвестиційна безпека, з одного боку, розкриває досягнутий рівень споживання підприємствами інвестиційних ресурсів в агропродовольчій сфері, а з іншого – консолідує напрями їх ефективного використання суб'єктами інвестиційних процесів в агропродовольчій сфері та їх економічного захисту.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Статті у наукових фахових виданнях:

1. Непочатенко В.О. Поточковий підхід дослідження інвестиційного забезпечення підприємств харчової промисловості / В.О.Непочатенко / Науковий журнал «Економіка харчової промисловості». – Одеса, 2014. – №1(21). – С. 91-93.

2. Непочатенко В.О. Ринкова вартість бізнесу, як фактор забезпечення інвестиційної безпеки підприємств харчової промисловості / В.О. Непочатенко / Збірник наукових праць УНУС. – Умань, 2014. – Вип. 84. – С. 162-172.

3. Непочатенко В.О. Вплив інституціональної структури на розвиток інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств / І.Ю.Гришова, В.О. Непочатенко / Науковий журнал «ЕКОНОМІКА: реалії часу». – Одеса, 2013. – №2(7). – С. 47-51. *(Особистий внесок автора: розроблені науково-теоретичні засади формування організаційно-функціонального механізму управління інвестиційними потоками в аграрній сфері).*

4. Непочатенко В.О. Кредитне забезпечення інвестиційної діяльності агропромислово-фінансових груп / О.О. Непочатенко, В.О.Непочатенко / Збірник наукових праць КНЕУ. – Київ, 2009. – Спец.вип. – С. 475-481. *(Особистий внесок автора: Розглянуто аспекти кредитного забезпечення інвестиційної діяльності агропромислово-фінансових груп).*

5. Непочатенко В.О. Стратегія інноваційного розвитку пріоритетних галузей аграрного виробництва / В.О.Непочатенко / Науковий журнал «ЕКОНОМІКА: реалії часу». – Одеса, 2013. – №4(9). – С. 133-141.

6. Непочатенко В.О. Трансформація інвестиційних потоків в контексті конкурентоспроможності харчової промисловості / В.О. Непочатенко / Науковий журнал «ЕКОНОМІКА: реалії часу». – Одеса, 2013. – №5(10). – С. 131-142.

7. Непочатенко В.О. Інвестиційні потоки як фактор нарощення інноваційного потенціалу підприємств / С.С.Стоянова-Коваль, Т.С.Шабатура, В.О.Непочатенко / Науковий журнал «ЕКОНОМІКА: реалії часу». – Одеса. – 2013. – №3(8). – С. 160-165. *(Особистий внесок автора:Розглянуто теоретико-методичні аспекти інноваційного потенціалу підприємств харчової промисловості та залежність його нарощення від використання інвестиційних потоків)*

Статті у наукових періодичних виданнях інших держав:

8. Непочатенко В.О. Розвиток сільського господарства та його інвестиційне забезпечення / В.О Непочатенко // Збірник наукових праць PWSZ. – Płock. – 2014. – Том. 19. – С. 121-128.

Матеріали конференцій:

9. Непочатенко В.О. Перспективи залучення інвестицій в аграрну сферу економіки / Zbiór prac naukowych. – Opole. – 2013. – Część 2. – С. 48-50.

10. Непочатенко В.О. Ефективність державної підтримки агропромислового виробництва / В.В. Кужель, В.О. Непочатенко // Економічний розвиток: теорія, методологія, управління: матеріали міжнародної науково-практичної конференції,(26-30 листопада 2013р.). – Будапеш-Валенсія-Київ. – 2013.– С. 310-311.

11. Непочатенко В.О. Сучасний стан інвестування економіки України: / В.О Непочатенко // Аспекти стабільного розвитку економіки в умовах ринкових

відносин: матеріали VI міжнародної науково-практичної конференції, (Умань, 17-18 травня 2012р.). – Умань: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2012.– Ч.ІІ. – С. 26-28.

12. Непочатенко В.О. Суть інвестицій та особливості інвестиційної діяльності аграрних підприємств / В.О Непочатенко // Аспекти стабільного розвитку економіки в умовах ринкових відносин: матеріали V міжнародної науково-практичної конференції, (Умань, 19-20 травня 2011р.). – Умань: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2011. – Ч.ІІ. – С. 36-37.

13. Непочатенко В.О. Шляхи зміцнення інвестиційного потенціалу / В.О Непочатенко // Аспекти стабільного розвитку економіки в умовах ринкових відносин: матеріали III міжнародної науково-практичної конференції, (Умань, 5-6 червня 2009р.). – Умань: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2009. – Ч.ІІ. – С. 65-66.

14. Непочатенко В.О. Етапи оцінки інвестиційної привабливості аграрних підприємств / В.О Непочатенко // Розвиток аграрного виробництва в умовах світової фінансово-економічної кризи: матеріали міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених, УААН ННЦ. – Київ. – 2009.– С. 383-386.

15. Непочатенко В.О. Проблеми інтеграції в АПК України / В.О Непочатенко // Українська наука XXI століття: матеріали IV всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, (25-27 червня 2008р.). – Київ, 2008. – Ч.І.– С. 56-58.

16. Непочатенко В.О. Проблеми та переваги інтегрованих формувань / В.О Непочатенко // Сучасний соціокультурний простір 2008: матеріали V всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, (25-27 вересня 2008р.). – Київ, 2008.– Ч.ІІ.– С. 63-64.

АНОТАЦІЯ

Непочатенко В.О. Організаційно-економічні механізми управління інвестиційними процесами підприємств агропродовольчої сфери. – Рукопис.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності). – Одеська національна академія харчових технологій – Одеса, 2015.

Метою дисертаційного дослідження є обґрунтування теоретико-методичних засад і розробка практичних рекомендацій з формування організаційно-економічних механізмів управління інвестиційними процесами підприємств агропродовольчої сфери.

У дисертації досліджено наукові контури формування інвестиційної ємності підприємств агропродовольчої сфери; організаційно-економічні засади управління інвестиційними потоками підприємств; наукові підходи щодо окреслення економічних меж реалізації інвестиційного потенціалу та методики визначення інвестиційної безпеки в контексті захищеності бізнес-інтересів підприємств агропродовольчої сфери, сформовано методичний інструментарій

діагностики інвестиційної ємності та інвестиційної безпеки підприємств в сучасних умовах господарювання.

Розроблено механізми подолання економічних ризиків в системі управління інвестиційними процесами та обґрунтовано необхідність та дієвість державної інвестиційної політики щодо підприємств з метою залучення зовнішніх інвестиційних потоків в агропродовольчу сферу.

Ключові слова: організаційно-економічний механізм, управління інвестиційними потоками, інвестиційна ємність, інвестиційний потенціал, ринкова вартість бізнесу, інвестиційна безпека, економічна захищеність.

АННОТАЦИЯ

Непочатенко В.А. Организационно-экономические механизмы управления инвестиционными процессами предприятий агропродовольственной сферы - Рукопись.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата экономических наук по специальности 08.00.04 – экономика и управление предприятиями (по видам экономической деятельности). – Одесская национальная академия пищевых технологий. – Одесса, 2015.

Целью диссертационного исследования является обоснование теоретико-методических основ и разработка практических рекомендаций по формированию организационно-экономических механизмов управления инвестиционными процессами предприятий агропродовольственной сферы.

В диссертации решен ряд научно-практических задач по разработке теоретических основ и методического инструментария обеспечения организационно-экономических механизмов управления инвестиционными процессами предприятий агропродовольственной сферы

Очерчены теоретико-методологические контуры формирования инвестиционной емкости предприятий агропродовольственной сферы; организационно-экономические основы управления инвестиционными потоками предприятий, научные подходы к обоснованию экономических границ реализации инвестиционного потенциала и методики определения критериев оценки инвестиционной безопасности в контексте защиты бизнес интересов предприятий агропродовольственной сферы, сформирован методический инструментарий диагностики инвестиционной безопасности предприятий в современных условиях функционирования.

В условиях перманентных кризисных рыночных изменений и структурной деформации агропродовольственной сферы предприятий требуют защиты своих бизнес-интересов, что может происходить с помощью государственной поддержки или за счет собственных возможностей, и резервов. Активизировать инвестиционные процессы предприятий агропродовольственной сферы и предложить им направленный вектор роста инвестиционных ресурсов возможно при условии усовершенствования внутренних механизмов минимизации рисков инвестиционной деятельности и концептуальной системы инвестиционной безопасности. Представлен концептуальный подход обеспечения инвестиционной безопасности предприятий как фактора активизации инвестиционных процес сов агропродовольственной сферы,

которая отображает потенциал предприятий агропродовольственной сферы по отношению к минимизации рисков в процессе стабильного развития и реализации инвестиционного потенциала в стратегической перспективе. С этой точки зрения инвестиционная безопасность с одной стороны представлена как опереженный уровень потребления инвестиционных ресурсов предприятиями отрасли, с другой точки зрения – консолидирует направления их эффективного использования субъектами инвестиционных процессов в агропродовольственной сфере и их экономической защиты. Разработан механизм преодоления экономических рисков в системе управления инвестиционными процессами и обгрунтована необходимость и эффективность государственной инвестиционной политики по отношению к предприятиям с целью активного привлечения инвестиционных потоков из внешних источников в агропродовольственную сферу.

Предложена система мониторинга в процессе управления инвестиционными ресурсами предприятий агропродовольственной сферы, направленная на повышение эффективности использования инвестиций.

Предложены управленческие инструменты наращивания эффективности использования инвестиционных ресурсов предприятий агропродовольственной сферы за счет оптимизации структуры источников формирования привлеченных инвестиционных потоков.

Разработаны рекомендации по формированию алгоритма методики оценки рыночной стоимости бизнеса реципиента на основе использования комбинированного подхода, который является основой для исчисления ретроспективных, текущих и прогнозных данных комплексного показателя рыночной стоимости бизнеса реципиента, необходимых для расчетов уровня его инвестиционной безопасности. Предложены инструменты идентификации и оптимизации рисков инвестиционной деятельности предприятий и система внутренних механизмов их нейтрализации на каждом инвестиционном цикле.

Предложена авторская двух этапная методика диагностики инвестиционной емкости предприятия, согласно которой усовершенствовано методике оценки инвестиционного потенциала предприятия на основе расчетов интегрального показателя его ресурсной и результативной составляющих, соотношения значений которых дает возможность путем использования бального метода оценить инвестиционную привлекательность предприятий.

Обоснован методический инструментарий диагностики инвестиционной емкости предприятий агропродовольственной сферы на основе комбинированного подхода с использованием модели дисконтирования денежных потоков и модели роста рыночной стоимости финансовых потоков. Предложены новые подходы управления инвестиционными процессами предприятий агропродовольственной сферы с помощью новых инструментов - индексов инвестиционной активности.

Ключевые слова: организационно-экономический механизм, управление инвестиционными потоками, инвестиционная емкость, инвестиционный потенциал, рыночная стоимость бизнеса, инвестиционная безопасность, экономическая защищенность.

SUMMARY

Nepochatenko V.A. Organizational-economic mechanism of investment process ahroprodovolchoi business areas. – Manuscript.

Thesis for the degree of candidate of economic sciences, specialty 08.00.04 – economics and management of enterprises (by economic activity). – Odessa National Academy of Food Technologies. – Odesa, 2015.

The aim of the research is the study of theoretical and methodological foundations and develop practical recommendations for the formation of organizational and economic mechanism of investment process agri-business sector.

In the dissertation research outlines the formation of investment capacity of businesses agri sector; organizational and economic principles of investment flows management companies; scientific approaches to defining the economic potential of the investment limits and methods for determining investment security in the context of protection of business interests of agri-business sector, generated methodological tools Diagnostic investment capacity and investment security for companies in the current economic conditions.

The mechanism of overcoming economic risks in the management of the investment process and the necessity and effectiveness of state investment policy on companies in order to attract foreign investment flows in the Agricultural and Food Sector .

Keywords: organizational and economic mechanism of management of investment flows , investment capacity , investment potential , the market value of the business , investment security , economic security.

